

Dryopteris tyrrhena (Fraser-Jenkins & Reichstein, 1975)

Nom comú: *Falguerola viscosa*

Classe: **Filicopsida**

Ordre: **Filicales**

Família: **Dryopteridaceae**

BIOLOGIA DE LA CONSERVACIÓ

Falguera perenne, rizomatosa, amb frondes de mida mitjana o gran (20-60 cm) amb la làmina lanceolada i dividida dos cops, densament glandulosa.

És una espècie distribuïda de manera discontinua per la regió mediterrània occidental (on és més aviat rara) essent extremadament rara al nostre arxipèlag, ja que només es troba a la zona càrstica culminal del Puig Major, on fou observada per primera vegada l'any 1989. En aquesta localitat viu al fons d'esclètxes i petites cavitats càrstiques, localitzades en una estreta franja altitudinal compresa entre els 1380 i els 1400 m. A més de la localitat mallorquina, a l'estat espanyol aquesta espècie just es coneix de Serra Nevada i de la serra de Filabres.

Dryopteris tyrrhena és una espècie alotetraploide ($2n=164$), derivada de *Dryopteris oreades* i de *D. pallida*, que en general esporula entre els mesos de maig i agost.

Aquesta falguera és una espècie exposada a un risc d'extinció molt alt al nostre territori i ha estat adscrita a la categoria d'En Perill Crític al Llibre Vermell. La situació de risc de la població mallorquina és deguda a la conjunció de diferents factors, com ara: 1) una àrea d'ocupació baixíssima (pocs centenars de metres quadrats en conjunt); 2) baix nombre d'efectius (és difícil la delimitació dels rizomes dels diferents exemplars, però sí es coneix el nombre de frondes, que s'eleva a 377, segons el cens de l'any 2008, de les quals prop de tres quartes parts són reproductives); 3) predació per part de cabres assilvestrades; i 4) recol·lecció per part de col·leccionistes. Tot i això, els nuclis poblacionals semblen mostrar una certa estabilitat segons les observacions realitzades al llarg de la darrera dècada. El territori on es localitza es troba dins el Paratge Natural de la Serra de Tramuntana.

L'any 2008 es va aprovar el Pla de Conservació de la Flora Vasculat Amenaçada del Puig Major, i *Dryopteris tyrrhena* és una de les espècies prioritàries a les quals va adreçada el Pla, per la qual cosa s'espera revertir la seva situació desfavorable.

Autor text: Sáez, Ll. (Universitat Autònoma de Barcelona)

Corologia: **Mediterrània occidental**

Tendència: **Estable**

Nivell d'amenaça: **En perill crític (segons el Llibre Vermell)**

Categoria de protecció: **No catalogat**